

TOIMENPIDEALOITE 25/2007 vp

Prepaid-liittymien rekisteröinti

Eduskunnalle

Tällä hetkellä ennalta maksettujen eli Prepaid-puhelinten käyttäjätietoja ei ole mitenkään kontrolloitu, eikä puhelimen käyttäjästä ole saatavilla tietoja. Samoin muista puhelimista voidaan häivyttää soittajan tiedot, jolloin puhelun vastaanottajalle puhelu tulee merkinnällä "tuntematon numero". Nämä molemmat tilanteet ovat kiusallisia, jos soittaja haluaa häiriköidä. Häiritsevä Prepaid-puhelimen tai tuntemattoman numeron käyttäjä ei ole jäljitettävissä, eikä soittaja ole häiritsevän puhelimen käyttönsä perusteella saatavissa vastuuseen käyttäytymisestään. On tietenkin mahdollista tehdä oma numero salaiseksi, mutta tämä on kohtuuton normaalin puhelinliikenteen haitta Prepaid-puhelinten tai tuntemattomasta numerosta soittavien häirinnän takia. Kansalaisen on oltava normaalilla tavalla tavoitettavissa puhelimitse. Tämän tulisi olla lähtökohtana, joka tulisi säilyttää.

Puhelinliikenteen alkuaikoina kaikki puhelut oli teknisesti mahdollista jäljittää. Vasta viime aikojen kehitys on mahdollistanut puhelimen vastuuttoman käytön, jossa häiritsijää ei ole mahdollista saattaa vastuuseen puhelinkäyttäytymisestään. Siksi mahdollisimman pian on ryhdyttävä ottamaan rekisteröidyt tiedot jokaisesta Prepaid-puhelimen ostajasta. Tällöin on myös mahdollisuus käyttäjän jäljittämiseen, vaikka ostaja ja käyttäjä olisivat eri henkilöitä. Samoin "tuntematon numero" aiheuttaa normaalille kansalaiselle puhelinhäirinnän kohteena ongelmia. Vakavissa rikostapauksissa tuomioistuimen päätöksellä voidaan tosin nykyisen lainsäädännön mu-

kaan telepakkokeinojen avulla yrittää jäljittää tuntemattomastakin puhelinnumerosta soittajaa, mutta tämä ei ole valitettavasti tavallisen puhelinhäirinnän kohteeksi joutuneen osalta mahdollista.

Tuntematon numero voi olla perusteltu eräissä puhelinliikenteen tilanteissa, joissa puhelun vastaanottajalle ei haluta antaa tilaisuutta tallentaa tai saada tietoonsa soittajan numeroa. Tällöin tulisi kuitenkin aina tulla näkyville muu puhelimen käyttäjän tunnus, josta puhelimen käyttäjä on tunnistettavissa. Näitä asiallisia käyttötarkoituksia voivat olla mm. asianajajien, lääkärien, viranomaisten jne. puhelimet, joihin ei haluta vastaanottaa häiritseviä puheluita. Näidenkin puhelinten käyttäjätietojen tulee silti olla tunnisteen, esim. koodisarjan, avulla jäljitettävissä. Rehellisellä ja asiallisella soittajalla ei varmasti ole mitään sitä vastaan, että soittaja tiedetään, vaikka puhelinnumero ei paljastuisikaan. Täten ei ole perustetta puhelinliikenteelle, joka tulee tuntemattomasta numerosta tai jäljittämättömästä Prepaid-liittymästä.

Yleisesti on tiedossa myös se, että Prepaid-puhelimet ja tuntemattomat puhelinnumerot tarjoavat häiriköiden ohella myös erityyppisille rikollisille oivan viestiliikennemahdollisuuden. Tämä tulisi estää Suomessa. EU:n sekä muun kansainvälisen säätelyn avulla edellä mainittu puhelinliikenne tulisi myös kansainvälisesti tehdä kielletyksi ja teknisesti mahdottomaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

TPA 25/2007 vp — Lauri Oinonen /kesk

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Prepaid-puhelinten ostaja- tai käyttäjätietojen pakolliseksi rekisteröimiseksi ja tuntematonta numeroa käyttävän soitta-

jan puhelimen tunnistetietojen saamiseksi häiriköinnin ja rikollisuuden estämiseksi?

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2007

Lauri Oinonen /kesk